

Das Latweeschu lauschu draugs.

1837. 2. Septbr.

35ta lappa.

Zaunas sinnaß.

Is Pehterburges. 17ta August augsti zeenigs Keisers spirgts un weffels irr atnahzis Wosnesenskes pilssehtâ, tur scho gaddu pats sawu karraspehku pahrraudsiht; un tur winnam arri no sweeschahm semmehm dauds augsti weffi, zitti no paschu kehniu un Keiseru ziltim, jau irr sanahkufchi, kuzru preekschâ ta leela rihsfoschana notiks. Deewabihjigâ prahâ wiasch bija no spreedis, lai par eefahkumu wiffi winna karras-wihri kohpâ ar winnu Deewam pateiz par to baggatu swehtibu, ar ko tur schinnî gaddâ mihtu semmi effoht apdahwinajis un tâ winnam schehligi palihdsejis, ka te ar saweem karras-wihreem warroht kohpâ buht. Tadeht arri pirmâ deenâ paschâ pirmas rottes preekschâ altaris bija ustaisis, un schim preekschâ wiffu pulku karrohgi stahditi. Tad dseedasa to swehtu dseefmu: "Zew, Rungs, mehs pateizam!" un peeluhdse to Wissuaugstaku no wiffas firds: pats Keisers pah saweem karras-wihreem un wiffu sawu walsti, un atkal tee karras-wihri pah sawu Keiseru un sawu tehwe-semmi. Pirmâ deenâ jahneeki tikke pahrraudsiti un ohtrâ deenâ kahjneeki.

Is Berlihnes. Taggad jau drihs karrâ leelâ pilssehtâ Pruhschu semmê kohlera-sehrga plohsahs. Schkeetahs scho reis nahke no walkara puffes un eet us rihta puffi. Irr arri jau Kensbergê, fur weenâ nammâ pa weenu paschu deenu trihs behrni un deenesimeita ar scho sehrgu aisgahje.

Is Londones. (17. Aug.) Niswinnâ neddetâ tur preeksch kahda frohna namma atradde saldatu, paschâ wakti eemigguschu. Karras teefa nospreede, winna pee fakla fohdiht. Bet kad apzerreja, ka wiasch pa wisseem 16 gaddeem sawâ karras-deenestâ lohti ustizzams un eefsch wiffahm buhschanahm saweem wirsneekem par leelu patikschanu effoht bijis, tad winnam nahwes-strahpi schehligi gan atlaide; tatschu fuhrihs winnu us tukschu semmi.

Weenpadsmittâ August Londonê leela nelaine pa Zemses-uppi notikke. Pahzehl 10 wahtes biffshales ar laiwu, shales eedeggahs un wahtes ar tik leelu marru sprachge, ka ne ween laiwa gahje gabbal' gabbalds, bet arri weens no karras-fuggeem, kas turpatt tuwumâ preeksch enkura gulleja. Zitti zehlaji un fugga-laudis gan ar Deewa palihgu tikke isglahbti, bet zitti irr neganti eewainoti un trihs ne mas wairs ne warw atrast. Pa tahm pilssehtas dallahm upp-mallâ wiffi nammi trihjeja un wiffi eedshwotaji no bailehm isfrehje us eelahm.

Zeiz, pee schahs nelaines ne weens zilweks effoht wainigs; sibbens eespehrees wahtes.

Is Parihses. Sprantschu semmê taggad brihscham noteek, ka kahda draudse no kattoku tizzibas pawissam atstahjahs un Luttera tizzibu peenemm. Tanni walsti, ko sau; Norman-dih, ne senn diwas draudses to darrija, un arri trescha, kurrat wahrds: Sion-wille, us to jau gattawa. Uzinaja jau no zittas pilssehtas Luttera mahzitaju, kas arri atnahze un 2000 zilweku preekschâ pafschâ laukâ spreddiki fazzija.

Is Sizihiies-fallas. Nemahziti laudis, pirmureisi paschi redsedami, zif ahtri tee zilweki fehrgas laikâ nomirst, aplam to ne grihb tizzeht, ka pats Deews to darroht, un tadeht scho un to taunu eedohmajahs. Kad schat waffarâ kohlera-fehrga tanni fallâ plohsijahs, tad pa to pilssehtu, kurrat wahrds: Sihra-kuhsa, laudis us eelahm sapulzinajahs un zits zittam eerunnaja: schi ahtra mirschana ne mas ne nahfoht no Deewa, bet teefas-kungi niknâ prah-tâ lauschu maissi effoht likkuschi samaisiht ar nahwigahm sahlehnm. To tizzedami, un grihbedami atreebtees, winni ihpaschi teefasungeem uskritte, zittus no-kahwe, un zittus pa tirgu neschehligi noschahwe. Ur afmineem nomehtaja ir semneeku, kam arri pahrmette, ka winsch lihds ar teefas-kungeem weenu walgu welkocht. Zif treschâ deenâ teem gudrafeem eedsihwotajeem isdewahs, ar warru tohs zittus meerâ likt.

• Luhgfschana teek paklausita.

Jaunsemn Pehteris mehdse swehtdeenâs, kad rihta paharus bij pabeidsis, wehl kahdu brihtinu farunnatees ar saweem behrneem un, teem woi kahdu nodalku no bihbeles isffaidrodams, woi ko pahr Deewa darbeem stahstidams, darbojahs winneem prahtu zillahit un winnu jaunâs firdis pildiht ar mihlestibu us sawu radditaju un pestitaju.— Kahdâ swehtdeenâ winsch ar teem runnaja pahr Deewa peeluhgfschanas swehtibu un ka pats mihlais Kungs Jesus mahzijis luhgt un fazzijis: "ko ween juhs to Tehwu luhgfeet mannâ wahrdâ, to winsch jums dohs" (Jahn. 16, 23.), un ka ne weena Deewam patihfama luhgfschana palifschocht ne paklausita.

Bet tehtiht, fazzija masa Lihsite, kapeh; tad tas mihlais Kungs Jesus ne paklausita muhsu luhgfschanu. Mehs ikreis preeksch ehfschanas luhdsam: "Mihlais Jesus, nah; effi muhsu weefis un t. j. pr.", bet wehl naw nahzis.

Meitina mihla, fazzija tehws, winsch garrigs mums ar ween irr klacht ar sawu schehlastibu; arri meefigi daudsreis muhs apmekle, kaut tik mehs winna mihligu un schehligu prahtu isprastu un to mihlu weefi tâ sanemtu, kâ peenah-fahs; bet daudsreis winsch teek atstumts zeetfirdigi.— Klausfeet, behrnini, ko jums stahstifschu! warr buht, tad lehtaki saprattiseet, ko grihbu fazziht.

Kahds kurrneeks, kas sawu seewu un sawus trihs behrnus usturreja ar sawu rohku darbu, bij lohti deewabihjigs un firdschehligs, saweem wehl nabbageem brahsteem, zif warredams, palihdseja un ne weenu nabbagu no sawahm.

durwim atstuhme, bet to woi ar kahdu dahwanu, jeb, kad tà ne spehje, ar mihtleem wahrdeem eepreezinaja. — Kahdâ deenâ winsch lassija ohtas leeldeenâs eewangeliumu, kâ tas kungs pehz sawas augfchamzelschanas parahdijees teem us Emmaüs staigadameem mahzekteem un tohs mihtligi pamahzijiis. No ta mihta kunga schehlastibas sawâ firdi spehzigi pakustinahts un, kâ no swehta preeka pahnemts, tas mettehs zekhs, un raudadams rohtas us debbesi pazehlis, luhdse: "Mihtlais Kungs Jesus Kristus, kas tu zittfahre saweem mahzekteem pehz sawas augfchamzelschanas, parahdijees, ne smahde to luhgfschanu ta-wis-masaka starp teem maseem un effi mans weefis nahkoschâ swehtdeenâ. Es gan dsikli fajuhu sawu newehrtibu, ka ne esmu zeenigs sanemt tahdu dahrgu weefi, bet no tawas ne-isdibbinajamas firds schehlastibas eedrohschinajohs zerreht, ka tu paklausifi mannu luhgfschanu."

Zâ luhdhis, winsch uszehlehs, stipri zerredams, ka winna luhgfschana tikschoht paklausita. Nahkoschâ festdeenâ winsch fazzija us sawu seewu: "Seewin', rihtâ mums buhs augsts un mihtsch weefis; gahda, zil warredama, ka to gohdam apmeelojam." — Kâ tad augsts weefis muhsu buhdinâ eemaldisees? fazzija seewa, pafmeedamees; bet tomehr darrija, ko wihrs pawehleja.

Swehtdeen' gahje kurpneeks pats us basnizu, seewai wehl zeeti peekohdinajis, lai wissu turroht pareisi gattawu. Schi dohmaja, ka wihrs, no basnizas nahkdams, kahdu mihtu kaiminu weddischoht lihds; — istihrija maso istabinu, apgehrbe behrnus tihri, usklahje galdu un gaidija wihru mahjâ; bet redsedama, ka tas weens pats pahrnahje, fazzija: "Kur tad tas weefis paleek? ehdeens tohp auksts un pufsdeena gan drihs pahri!"

Sahksim ehst, Deewu peeluhgufchi, atbildeja wihrs, weefis teescham nahks. Un tik ka tee pee galda nosehduschees, eefahje sawu eerastu luhgfschanu: "Mihtlais Jesus nahj', effi muhsu weefis un t. j. pr., "luht", weens klaudsinaja pee durwim. "Weefis jau nahk! woi ne fazziju, ka nahks?" isfauze wihrs preezigi un durwis arwehris, eeraudsija — wander selli, kas isfalzis un no aukstuma drebbedams, kahdu dahwanu luhdsahs. — Kurpneeks to mihtligi eewedde istabâ, sehhdinaja pee galda, un fazzija, ka winnu jau effoht gaidijis. — Labbi pachdis, safildijees un ar siltahm sekkehm apdahwinahs, sellis pateikdams aisgahje; bet seewâ fazzija smeedama: "Woi tas bij taws augsts un tik lohti gaidihts weefis? — "Teescham augsts un dahrgs weefis!" atbildeja wihrs un stahstija seewai ar preeku affarahm, kâ tas mihtlais Kungs winna luhgfschanu effoht paklausijis; "jo," tà tas fazzija, "nu dsikli firdi fajuhu, ko tas Kungs no mums gribb, kad winsch teiz: Pateefi, ljums falku: ko juhs darrat weenam no manneem wifsmasakeem brahteem, to effat man darrijufchi."

Woi nu prohteet, behrnini, waizaja Pehteris, ka tas mihtlais Jesus mums fuhda sawus nabbagus brahtus, lai teem darram labbu, zil spehjam, un ka wissi wahrguti un zeefdami irr winna weetneeki?

Behrni kâ ar weenu balsi isfauze: "prohtam gan, tehtiht, un gribbam, zeek spehjam, ta mihta Kunga wahrdeem paklausiht!" — Zehws wehl dajchu labbu

mahzibu teem dewe un wiinni klaufija usmannigi. Bet teem wehl runnajoht, atffanneja drebbedama bals ais durwim, kas perschiu dseedaja. Behrni uslehze un eewedde nabbadsinu istabâ, tam weens scho, ohers to pasneegdami, bet pahr wisseem zitteem Lihsite nabbadsinu aplohpe, fâ zittkahrt Marta to Kungu, un gohdigs tehws preezajahs sawâ firdi, redsedams, fa winna mahzibas bija krittuschas us labbu semmi un jau nesse augtus.

D. St—m.

• **Luhf**, fâ jauki, kad ir nabbags nabbagu schello!

Wahzsemmes Keisers Jahseps, tas ohtrajs, dabbuja grabmatu, fo wezs isdeenejis saldats wiinam bija rakstijis, luhgdams, lai wiinam kahdu dahwanu atmettoht; jo farrâ fashauts un par frohpli palizzis, wairs ne spehjoht sawus desmits behrnus, fo mihtlais Deews tam dewis, gohdam audsinahst; un tas wiina firdi tohti fahpoht. — Keisers, no wirsneekem isklaufijis, dabbuja sinnahst, fa schis saldats sawâ deenesta laika bijis itt gohdigs un freetns wihrs, wiffus sawus darbus pareisi padarrijis, un preeksch Keisera un tehwu semmes ir sawu affini ne taupijis. Tapeh; Keisers, patlabban zaur to pilsfatinu braukdams, apnehmahs pats wiinu apmekleht.

Keisers, isklaufijis fur saldats dsihwojoht, wiinu atradde masâ, tukschâ, bet tihrà istabinâ, ar weenpadesmits behrneem, kas wiffi itt glihti un prikschi iskattijahs, pee galda fehshoht un kartupelles ar fahli ehdoht. Saldats Keiseru gan ne pasinne, bet wiinu tak par kahdu wirsneeku uskattija, pazehlehs un waizaja, kas tam patihkoht. Bet Keisers tuhlin waizaja, kam tad tas weenpadsmits behrns effoht? Saldats atbildeja: "tas irr nabbaga bahriksch, pahr fo ne weens zilweks ne gribbeja apschelotees; tad es nu wiinu peerehmu. Sinnams, man gan gruhsti nahkajs to usturreht, bet tas irr labs behrns un mannim tik pat mihtsch, fâ manni paschi."

Schehlifirdigam Keiseram schahwehs affaras azzis; winsch fazzija: "Es gribbu gahdahr pahr tewi un taweem behrneem, tu gohda wihrs! jo kas pats truhkumu zeefdams, wehl pahr zitteem warr apschelotees, to Deews ne atstahs; wiffi tawi weenpadsmits behrni tiks ffohleti un tu pats no schahs deenas dabbusi ik gaddâ 200 rublus; luhds' Deewu, fa tas arri taweem behrneem kahdu paschu prahtu dohtu, kahds tewim irr."

Wezzais, kas blakkam stahweja fâ apstulbis, nu us johni eegahdajahs, fa tas gan buhschoht wiinna schehligs Keisers pats, un nu ar saweem behrneem wiinam kritte pee kahjahm un ar affarahm pateize. — Keisers, sawâ firdi pakustinahs, gahje prohjam un gahdaja pahr wiinu un wiinna behrneem, fâ bija fohlijis.

D. St—m.

Lihds 31. August pee Nihges irr atnahkusch 971 fuggi un aisbraukusch 851.

Wrihw drifkeh. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffed:
Dr. C. E. Napier sky.